

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
hová a ap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hírde-
tések és ezeknek díjai, va-
amint a feliratlamások kü-
lendők

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küllendők. Nyilttér sora 1 korona.

A nemzeti alapvetés munkája.

Irta: Dr. Vértes József.

A nemzeti művelődésnek, egy ország
haladásának legjobb fokmérője az iskoláz-
tatás. A nemzeti alapvetésnek legderekabb
mívelői, legkiválóbb harcosai, hazánk taní-
tómesterei, a tanügy igaz barátjai és a
kulturális élettel foglalkozó jeles szakem-
berek.

A szubordinációnak semminemű láncra
nem köti meg a tanítók, tanárok kezét föl-
levalóikkal szemben s mégis a legösszhang-
zatosb munkát hazánknak ez a hatalmas
testülete végzi. Nem egyszer tettük már
szóvá a modernebb szellemnek, a józan ha-
zafiasságnak az iskolába való beplántálását,
mely nemcsak szép szavakkal, fényes, csil-
logó fraziszokkal igyekszik hatni, hanem mely
széjjal a tetteket tüzi ki. Tetteket, melyek
hazánk fölvirágzásának jelentős tényezőivé
válnak.

A nemzeti alapvetés kicsiny hajlékába,
az iskola épületébe még egy nevezetes moz-
zanatot vittek be közoktatásunk munkájába
a modern szellem mellett s ez az ügy iránt
való igaz szeretet.

Ennek a két tényezőnek — a tudom-
ányos foglalkozásnak és a lelkes odaadás-
nak egymással való párosulása teremtette
meg a magyar iskolát.

Mint minden nevesebb mozgalomnak,
úgy ennek is a főváros a szülője. Az a
hatalmas föllendülés, melyet a budapesti

iskolák a legutolsó tíz esztendő alatt tettek
meg, félér évtizedek előrehaladásával. Tágas,
modern iskolák építése, azok pompás fel-
szerelése, kitűnő tantervek alkalmazása mind,
mind a fővárosi tanügynek igaz dícsérete.
Az iskolán kívül sem szűnnek meg tanítók,
népmívelők lenni. Alapítanak gyermektanul-
mányi társaságot, hol beszámolnak érdekes
gyermeklélektani problémákról, kérdésekről.
Felolvasó üléseket tartanak, szülői értekez-
leteket hívnak egybe s azokon beszélnek meg
a családnak s az iskolának ügyes-bajos
dolgaikat.

Mostanság, hogy a népet még jobban
belevonják e kulturális munkába, új folyó-
irat alakult, mely nemcsak egész Magyar-
ország tanítósságát fogadja munkatársai tá-
borába, hanem a külföld jeles paedagógu-
sainak műveit is figyelemmel kíséri a „Nép-
mívelés.“ (Ez a folyóirat címe, melyet nem
tudunk eléggé melegen ajánlani.)

A tanítók ezután — szünidejüket is
hasznosan felhasználva — el-eljárogatnak
külföldre, áttanulmányozzák az ott lévő
iskolákat s szerzett tapasztalataikat hazai
iskoláink javára fordítják.

Szó sincs róla ilyen intenzív, céltuda-
tos munkához nemcsak lelkes munkatársak
hanem hivatott és kitűnő adminisztrátorok
is kellenek. Az állam a nemű munkáját el-
végzi a vallás és közoktatásügyi miniszteri-
um tizenhárom osztálya. De mit csinálnak
a községi iskolák, melyek ugyan az állam
felügyelete alatt állanak, de minden egyéb

ügyes bajos dolgaikat maguk kénytelenek
elintézni?

Az iskolák ügyét a városi tanácsosok
intézik el. Ezek a polgárság köréből kerül-
nek ki. Egyiket-másikat inkább a bizalom,
mint az arra való hivatottság emelte erre a
diszes állásra. De ez nem volna baj. Szor-
galom, igyekezet által lassan-lassanadon
beletanulnának új hivatalukba s községük-
nek bizony kitűnő szolgálatokat tehetnének.
De sokkal nagyobb baj az, hogy nálunk a
közoktatásügynek a községek csak holmi
al vagy másod bizottságokat jelölnek ki s
igy már a névvel, címmel is jelzik hogy
ennek jelentősége, fontossága bizony nem
is valami nagy. A bizottság tagjai valóban
csak holmi mellékes dolognak tekintik a
közoktatás bizottságban viselt tisztségüket s
inkább „fontosabb“ városi, községi ügyek-
re irányítjuk figyelmüket.

Megint csak a fővárosra kell a figyel-
met föl hívnom. Hangsúlyozom, hogy a fő-
városra, hazánk fővárosára s nem a kül-
földre, nem Berlinre, Párizsra s Londonra
Mert mintaszerű közoktatást, kifogástalan,
modern szellemben működő tantestületet
csak a mi fővárosunk s annak kitűnő kö-
zoktatási tanácsosa dr. Bárczy István tu-
dott teremteni. Ez a jeles jogász, ki ép oly
kiváló pedagógus, mint a mely derék köz-
igazgatási férfiú, meg tudta mutatni azt,
hogy egy város anyagi és szellemi nivóját
oda semmi más nem emeli, mint az iskolák.
Megmutatja, hogy a közoktatást kell lege-

TÁRCZA.

Mikor képviselőjelölt voltam.

Irta: KAJABUSZ.

Mindig a halhatatlanságra törekedtem, mióta
a bajuzom serkedni kezdett és nem tudtam vinni
csak az éhhetetlenségig. Maga a pálya, amelyen
haladok, igénytelen, fogyasztásra babért nem igen
terem, hanem ha savanyú krumplit. Minden más
életemben az utolsó decenniumban nagyot emel-
kedett az emberek értéke, amikor fizetési osztá-
lyokba rendezték őket. A papok számára is dívatba
jött a „kongrua“ áldásos intézménye, amelynek
árnyában con amore éhen halhat akárhány tisz-
teletreméltó és tiszteletre nem méltó tisztelendő
ur. Azonkívül minden termelési cikknek 50% kal
fölment az ára, csak az imádság olyan olcsó most
is mint száz év előtt volt. Még így se kell. Nem
kell már ennek a népnek semmi, ami az éggel köt
össze, a föld, a föld mindene, öröme, bálványá,
boldogsága, üdve.

A halhatatlanság után való törekvésben
legutóbb a képviselői pályára esett tekintetem,
mert ehhez az álláshoz a világ teremtésén sem-
miféle kvalifikáció nem kívántatik és mégis úgy
terem ott a dícsőség, a hír, a halhatatlanság, mint
eső után a gomba.

Miután így megcsipelt az ambíció bögölye,
mandátum után szaladoztam. A csonkinkáni ke-
rületben gróf Seonitbirzky Otmárt a közvéle-
mény és a közvény visszalépésre kényszerítette,
tehát én léptem föl helyette. A kerület lakossága
tót, azért könnyebb és kevesebbe kerül ott a dí-
adal. Mindamellett pár ezer koronát vettem föl a
takarékpénztárból, mert a jelöltnek pénz nélkül
annyi becsülete sincs, mint egy döglött varjunak.
A feleségem ugyan dohogott az adósságesinálás
miatt, de mikor a diszmagyar ruhát magamra
szedtem (a Vigszinházról béreltem ki, abban ját-
szak Ócskay brigadéros), hát a feleségem is el-
ámult. Menkü jól festhettem a kurucz ruhában,
mert az asszony, amit már évek óta nem csele-
kedett, megcsókolt és azt mondta, hogy ha esaku-
gyan képviselővé választatom magam, akkor el-
hiszi, hogy van tehetségem és eddigi életem bak-
lövéseit elfelejti. S ezt olyan hangon adta elő,
mint mikor a gyereket azzal biztatja: ha jól vise-
litek magatokat egész héten, akkor megengedem,
hogy vasárnap végignézhessétek, mikor apát beret-
váltják. Pedig hát a „tehetség“-nek, érteve a lelki
tehetséget, édes kevés szerepe van a megválasz-
tásnál, a legtöbb képviselő ur nem olyan uton jut
a mandátumhoz, amelyért a becsületrend kereszt-
jét osztogatnak.

Csonkinkán város a Vág völgyén van, ahol

szélesre laposan széthúzódik a vidék. Iparos város,
a gyárkérmények messze ellátszanak, még akkor is
látszanak, mikor nem látszanak. A föld peremének
az alján hosszú, vékony füstoszlopok emelkednek
fölfele, azok mutatják, hogy ott a város. Azt is
lehet tudni, mikor jár rossz idő a város fölött,
akkor nem nyulik a füst fel olyan magasra. Erre-
felé ez a drótnélküli táviratozás.

A város végén bandérium várt bennünket,
amelyből kivált a főkortes Szlopicsék Gyuro, aki
fő-főtényező a csonkinkáni kerületben. Miután ke-
zeltünk egymással, megkérdezett, hogy milyen párti
vagyok. Koalíciós, feleltem neki. No, aj toja vo-
lacsó! (az is valami) köpött egyet előttem és
savanyura fogta a száját. Hát barátom maga milyen
párti. Én zsebpárti vagyok, azzal fölrántotta a
szemöldökét, mely bajusznak is beillett volna és
röhögött a gazember, hogy mind a 32 foga kilát-
szott. Én aztán elordítottam, hogy éljen Kossuth!
Nem volt semmi hatása. Később magyarázták meg,
hogy ez a jeles név a tótoknál gyöngye félreértésre
szolgál alkalmul, amennyiben a rokon hangzású
„kozsuch“ szó a tót dictionáriuban ködmönt
jelent.

Sunyi alázatossággal jöttek hozzám a farár
(pap), az ucsicsel (tanító) mindeniknél egy üveg
paleno (pálinka). Sőt a tisztelendő farár szemé
már keresztbe vágott nyájas kérdésemre, hogy

lőbbre valónak tartanunk s csak azután szabad egyéb dolgainkkal foglalkoznunk. Mert a város, a község ügyei utódainkra, fiainkra szállanak. S ha az ő nevelésük, az ő tudásuk alacsony, silány fokon áll, vajjon fejleszthetik-e a mi megkezdett munkánkat?

A nemzeti alapvetés munkájában járjunk el nagyon nagy lelkiismeretességgel. Ahol hiányokat tapasztalunk, ott emeljük fel szavunkat, mert a bíráló még soha sem tette tönkre az eszmét.

Igazságos, józan bírálatot és semmine-mű rosszakaratot kövelel a nemzeti alapvetés munkája.

Utóhangok

Dr. Györgyi és Dr. Madarász Ünnepeyeről.

Kedves emlékek fűződnek ahhoz a banquetthez, melyet vármegyénk új főorvosa és járásunk új főszolgabírája tiszteletére rendeztünk e hó 16-án. Azt hiszük, hogy a szorosán vett rendezéség nem veszi rossz néven tőlünk, ha ezt a kitélt használjuk, hogy „rendeztünk”, mert az előtt nem a sajtót értjük, hanem azokat, akik azon az ünnepélyen örömmel, a szív igaz, meleg érzésével vettünk részt, mintegy nyolczvanan, a helyi és a járás intelligenciája, az orvosi, gyógyszerészeti és jegyzői kar teljes számban.

Az első felköszöntőt Ft. Lévy Mihály mondta, fejtegetvén az „áldomás” historiai és jelen alkalmi jelentőségét, mely a szív és lélek nemes érzelmeinek áldozata, — mely szóból az áldomás szó ered, s a mely ritka őszinteséggel nyilvánult meg az alkalmi Dr. Györgyi József személye iránt és 33 évi áldásos működése után a megérdemelt előléptetés fölött. A remek felköszöntőre Dr. Györgyi József meghatva válaszolt. Általános örömet váltva ki ama kijelentésével, hogy hosszú köztünk való működése alatt, sem a hivatalos téren, sem a társadalomban semmi kellemetlenséget, bántást nem tapasztalt, miért örök-ké hálás lesz s a mit továbbra is kér.

Azután a másik hivatalos szónok, nt. Kiss Zsigmond emelkedett szólásra, s a töle megszo-kolt ékes szavakkal a pár nap előtti Teszáry ünnepeyer hatása alatt köszöntötte Dr. Madarász Adorjánt, járásunk új főtitkárját, tolmácsolta az örömet, melyet e járás lakossága érez ide jöve-

mióta él itt, vigyorogva remekelt: nye vim uherszki! Akasszanak fel.

A nép azonban örült, éljenzett a maga módja szerint. Mert a tömegek kétszer örülnek egy kedvelt embernek: először, mikor fölemelhetik és másodsor, mikor letaszíthatják. Sőt az ucicsel felesége kihozta karján a klapcot (fiu) is s minden szláv istenekre kért, hogy csókoljam meg azt a esemetét, attul szerencsés leszek. Végignézttem a krumpli-pofájú kölyköt és a gyomromban némi nemű ellenmondások kerülköttek, mert a klapc arcának centruma nagyon csillogott. De habozásomnak véget vetett Szlopicsek Gyuro a főkortes, aki a tanítóné kezéből kikapva a kölyköt, elimbe tartotta s a csokolási aktust el kellett végeznem.

Hogy haladtunk az utcán végig, trombitás banda szólott; recsegettette azt a nótát, hogy: „Véghles-fele sósborszesz, minden háznál szükséges”. Egyszer a Turbicsák végrehajtó udvarából egy malacz szaladt ki a szájában szalmával, mire Szlopicsek ur azt jegyezte meg, hogy ez nagyon rossz jel. Ide pénz kell, sok pénz. Van-e? Van, feleltem bátran — három vármegyét meg lehet rajta venni. Mire a kortes tetszését nyilvánítva olyat ütött a vállamra, hogy az majd leszakadt.

Estére a város végén özvegy Terblieska Mátyásné fényes kastélyában kvártélyoztunk. Gazdag, előkelő dáma. Egyik őse a hét éves háboruban esett el, másik őst az a kitüntetés érte, hogy

le fölött, kitartást, és sikert kívánva működéséhez.

Dr. Madarász Adorján hazafias szellemű szép beszédben válaszolt, köszönve az ünnepeltestet, mit előlegül vesz arra, hogy önzetlen, igazságos és hazafias működésével az általános megelégedést kiváltsa, akkor lenne igazán boldog ha e járás óhajait, bajait kiösmérhetné és azon teljes erejéből segíthetné, mit meg is ígér.

Dr. Kerékgyártó Lóránd karai orvos a járás községi orvosai nevében, Lukács Gyula a járás gyógyszerész nevében üdvözölték Dr. Györgyi főorvost, mire Dr. Györgyi hangsúlyozta, hogy ő mindég hű ápolója volt a collegiális jó viszonynak ezt kívánja továbbra is fentartani.

Máthé József főjegyző a város közönsége nevében vett bucsút érdemes főorvosától.

Holovicz Györgyi jegyző a járás jegyzői kar nevében üdvözölte Dr. Madarász főszolgabíró-t.

Teszáry László a járás jegyzői karát ajánlotta az új főszolgabíró jó akaratába.

Ft. Lévy apát Teszáryt éltette egy lelkes felköszöntőben.

Teszáry viszont a város jelen lévő három lelkészéért mondott emelkedett hangú toasztot. Komáromy József a takarékpénztár nevében bucsuzott Dr. Györgyitől, mint egyik kiváló igazgatósági tagtól. Dr. Blundgrund rabbi egy igazán mesteri szónoklattal üdvözölte Teszáryt az érkező, — dr. Madarászt, az induló utast. Ft. Lévy apát a vidékieket éltette egy szellemes felköszöntőben. Máthé főjegyző a város közönsége nevében üdvözölte Dr. Madarász főszolgabíró-t, mire Dr. Madarász szíve érzelmeit tolmácsolta a járás közönsége iránt. Zachar ujszászi jegyző az ő és új évvel symbolizálta Teszáryt és Dr. Madarászt. Temesközy szerkesztő a sajtó nevében üdvözölte Dr. Madarász főszolgabíró-t. Dr. Hirn Márton kiváló szónoklattal esetele az abonyi orvosi kar érzelmeit Dr. Györgyi iránt.

Még több felköszöntő hangzott el az előkelő társaságban, mely csak a hajnali órákban oszlott el kedves emléket vivén magukkal szét e nagy járás területén.

Tanács-ülés.

Városunk előjárósága f. hó 18-án ülést tartott Liphay György főbíró elnökele alatt.

Tárgyaltattak a törönyóra kijavítására beadott ajánlatok, melyek közül, mint legelőnyösebb, Ro-

Metternich kancellár részesítette megtiszteltetésben a feleségét. De fent is hordja az orrát ez a Terblieskáné, mintha ő ültette volna az égre a fiaslyukot. Egyetlen leánya Panna, szép nő, abból a fajtából, melyből a katona operettekben a trikós dragonyosokat válogatják. Szőke fürtjei ugy festenek, mint a hajnali nap derengés a Sierra-Morena mögött. Ellenben a termete plastikus és közveszélyes a pillantása.

Nem tartozik az erkölcsnemesítő egyesület tagjai közzé. Ma is női méltóságának mellőzésével és egy díjokkal kocsikázott. Mindamellert ruháját azzal a merész biztossággal emelte, melyet csak a jó lelkiismeret és a kifogástalan harisnya ad meg a nőknek.

A mamának kezet kellett csókolni, pedig olyanok voltak a kezei, mint a gólyaláb. Dehát a kerület az ő zsebében volt és miután nőtlen embernek adtam ki magam — ki is lett nyíltan mondvá a mama által, hogy elkapja a képviselő-séget Csonkinkánban az, aki feleségül elkapja Pankát. A Brunhilda természetű hajadonnak is tudomása volt erről, mert a vacsora végén szinte esdekelné látszott és őzike szemeket vágott felém zergike tekintettel.

Másnap Szlopicsek minden pénzemet magához vette, hogy biztosítsa a voksokat, engem pedig utasított, hogy kérjek a Panka mamájától, van ott pénz, mint a szemét.

senzweig J. helybeli órás ajánlata fogadtatott el, aki 200 koronáért javítja ki az órát, 10 évi jótállás mellett évi 140 kor. kezelési díj ellenében.

Tárgyaltattak a polgári iskola igazgatójának kérvénye lakásának renováltatása iránt, melyben az épület elgombásodott fa részei helyett ujakat és egy verandát kér. Főbíró megbízott, hogy egy szakértővel az épületet vizsgáltsa meg és egy költségvetést készítsen, természetesen veranda nélkül.

Olvastattak vármegyénk főispánja által leküldött kultuszminiszteri felhívás egy gazdasági szakiskola felállítására iránt.

Minden mélyebb tárgyalás nélkül azt javasolja a tanács, hogy miután nem vagyunk olyan anyagi helyzetben, hogy a szükséges földterületet és gazdasági instrukciót beszerezhessek, a közgyűlés ne fogadja el az ajánlatot. (Persze, ha az állam adna mindent, a telejébe meg Pesten egy sarok palotát és örökös ellátást, azt majd elfogadnák.)

A III. oszt. keresetadó kivetésének tárgyalására Máthé József főjegyző és Komáromy József tanácsnok lettek kiküldve.

Néhány illetőségi kérdés elintézése után a tanácsülés véget ért.

Jász törvényhatóság.*)

Kár megjedni attól, hogy lesz Jászmegeye. Miért félelmetes ez a „lehetőség”, nem tudjuk. Az igazság a jászok részén van s ezt már egyik cikkünkben elismertük. A jászok joga történelmi alapon nyugszik és sok derek jász vérevel s esontjával, vagyonával, életével szereztek meg ezt a jogot. A jásznép történelmi szereplését el kell ismerni, mert erről a történelem beszél. Hát adjuk meg azt, ami az övek. Tagadhatatlan, hogy a mostani vármegyének az „egyik” gerincze Jászmegeye megalkotásával elveszne a vármegye testéből, de hát a területi viszonyok ezzel nem nagyon változnának, ha ugy alakulna a helyzet, amint a jászok cikkirója (a Jászberény és Videke lapban) szépen s okosan kiczirkalmazza. A cikk ezt mondja:

„Indokoltá lenne, Jászmegeye felállításának alkalmából, hogy az ország legnagyobb vármegyéjének területéből az abonyi járás, mely közelsége, ugyszólván beekeltsége, tehát helyrajzi fekvésénél fogva is Szolnokhoz gravitál, kárpótlásul Nagykun-

*) A szolnoki „Alföldi Hirlap”-ból vesszük át ezt a minket is érdeklő közleményt. Még sokan emlékezhetnek vissza ama mozgalmunkra, mely átesatoltatásunkat czélozta, akik emlékeznek, gondolkozzanak az akkori s a mostani, valamint az esetleges átesatoltatási viszonyok fölött. Minden esetre érdekes és érdemes téma a két fejlett város közé ekeltségünk szempontjából nézve. A mi fellegásunk szerint ránk nézve az átesatoltatás előnyökkel — ez idő szerint nem járna. Hogy miért, arra még rátérünk, ha a dolog aktuális lesz. Szerk.

S csakugyan majd ugy esett velem, mint a Mikszáth regényében báró Brtlerral. A gólyaláb kezű Terblieskáné felszólított, hogy vegyem a Pankát feleségül és vigyek pénzt amennyi kell. Egy kis prolongációt esedeztem, hadd járjam be a kerületet s ha visszatérek boldogulva, ám legyen a Panka moja dusicsko.

Vivátoztak, ölelgettek, majd megettek az elválnál. Panni is megeresztett egy anygali bucsu mosolyt félbalra. A népek áhitattal mondták: Dobre mladi pan ano!

Azonban hát ezuttal sem sikerült a halhatatlansághoz eljutnom. Mig én a kerületet jártam, beutazott Csonkiakánba Prahuda Ferkó, aki a jég ellen biztosító társulat Budapest murányi-utcai fiókjában számfellett gyakornok helyettes. És előadván, hogy én családos, hat gyerekes apa vagyok; menten feleségül vette Terblieska Pankát és biztos lett a diadala. Mikor egy hét múlva arra következtem, már azt kiabálták rám, hogy zabiho! (Üsd agyon.)

Itthon pedig a feleségem véleménye nagyon alászállt az én tehetségemről. Mikor előadám, hogy megbuktam, azt sem tudta, hogy sirjon-e, pofon üssön-e, csak egyre azt kereste, hogy mit vágjon a fejemhez.

Szolnok-megyéhez csatoltassék, míg a nagykátaí járás egész területe, mely Jászberény város határára vonul el, a kikerekítendő Jászme gyéhez osztassék be, városunk határára fekvő Tápó-Györgye községgel egyetemben. Ami által Nagykun-Szolnok megye lakosainak száma 280 ezerre, (ma 350 ezer) közigazgatási járásainak száma pedig ötre szaporodna fel, míg a nagykátaí járás bevonásával a tervezett Jászme gyé lélekszáma cirka 150.000-re, közigazgatási járásainak száma háromra és egy jászberényi kir. törvényszék területe szintén három királyi járásbíró ság területére terjedne ki.

Az így tervezett kikerekítés folytán megmaradó Nagykun-Szolnok-megye kereskedelmi és közgazdasági tekintetéből nem veszítene, mert a két járás fekvésénél fogva ugy sem gravitál Szolnokhoz; míg az ugyszólván kebelebe ékelt abonyi járáshoz tartozó pestmegyei községek kereskedelmi és közgazdasági forgalma, helyrajzi viszonyainál, közelségénél fogva ma is Szolnokon gombolyítottatik le. De a közigazgatási és törvénykezési és kulturális szempontokból sem veszítene; így egy esetleges kikerekítés alkalmával logikusan nem is lehetnek ellenlábasmk, mert a megmaradó részben is már az abonyi járás átesatolásával még inkább rendelkezik az önkormányzat hatás vezetésehez szükséges kellekekkel, közművelődési intézetekkel és rendkívüli élénk szárazföldi és vízi utakkal. És e vármegye akkor is, mint ma, nemzetiségi szempontból is egészen magyar leend. „Érdekes s nyomós argumeolum még Jászme gyé mellett a következő is:

„Hogy pedig a tervezett Jászme gyé csak szűken velt vonásokban is megközelítse az ország legkisebb vármegyéit is terület és létszám tekintetében, hogy egy felállítandó jászberényi kir. törvényszék hatásköre legalább is négy királyi járásbíró ságra terjedjen ki, feltétlenül szükséges eme helyrajzi fekvése és forgalmi összeköttetésénél, tehát közelségénél fogva a nagykátaí járás és királyi járásbíró ság beosztásán túl a ma hat közigazgatási járással rendelkező és a vármegyei központtól, Egertől távoleső hatvani járásnak az új vármegyéhez leendő csatolása és egyidejűleg a hatvani királyi járásbíró ságnak az egri kir. törvényszéktől a felállítandó jászberényi kir. törvényszék hatásköre alá való beosztása is, éppen azon indoknál fogva, hogy a jogkereső közönségnek az egri törvényszékhez való járása nemcsak drága, de idő veszteséggel is jár.“

Hát ha most már mindezeket figyelembe vesszük, nincs-e igazuk a jászoknak? S miért felünk mi szolnokiak? Hogy a jászok erejével legyen a megye az ő jogok árán erős, már ezt csak ne akarjuk, mert ez nem magyar, de osztrák tempó.

MI UJSAG?

Honvéd kesergő.

— 1849. Világos után. —

Bujdosója leszek a világnak,
Betegje egy porba hullt virágnak,
Magyarország szabadsága
Letiporva porba, sárba,
Ott hervadoz az aradi várba'.

Rabja vagyok idegen országnak,
Besoroztak osztrák katonának,
Vidd el szellő üzenetem',
Gyászoljon meg a kedvesem,
Elhervadok a kufsteini várban . . .

Lampérth Géza.

— **Bocskay ünnepély.** A helybeli ev. ref. népiskola folyó hó 24-én (1606. június 23 án történt a bécsi békekötés) délután 5 órakor a lelkeszi lak udvarán a bécsi béke háromszázados évfordulója alkalmából Bocskay emlékünnepet rendez, melyre a szülők s érdeklődők figyelme ez uton is felhívatik. Az ünnepély programja a következő: 1. „Hymnus“ éneklé az iskolások kara. 2. Megnyitó beszéd, tartja Kiss Zsigmond lelkész. 3. Emlékbeszéd, tartja Kis Ferencz tanító. 4. „E-rős várunk“ éneklé az iskolások kara. 5. „Bocskay,“ szavalja egy leány növendék. 6. „Rég veri már“ és Kossuth nóta, éneklé az iskolások kara. 7. „Szózat“, szavalja egy fiu növendék. 8. „Szózat“, éneklé az iskolások kara. Nagy elismerés illeti meg Kiss Ferencz új rektorunkat ezen nem csak az egyház szempontjából, de hazafias szempontból is nagy jelentőségű ünnepély rendezéséért, mely a programból ítélve mindenesetre igen érdekesnek és tanulságosnak ígérkezik nem csak

a református híveknek, hanem lakosságunk minden rétege számára.

— **Kinevezés.** *) A vallás és közokt. miniszter tisztt. Makay Sándor főegyházi lelkész és főiskolai hitoktatót, vármegyénk főorvosának vejt a bádapesti gyűjtőfőház lelkészévé nevezte ki. Ö. ömmel adjuk hírül ezen előléptelést, mely egy tehetséges fiatal lelki pástort ért aki új, jelentőséges állását e hó 1-én foglalta el.

*) E hír késését az okozta, hogy az erre vonatkozó kézirat annak időjén a nyomdában eltévedt.

— **Eljegyzés.** Kisfaludi Liphay Arthur jászkarajenői földbirtokos, Liphay György érdemes főbírók fia, tartalékos huszárhadnagy eljegyezte Ajtai Kovács Sándor dr. egyetemi tanár és neje Szili Sarolta leányát Edithet Budapesten. Szívólyés üdvözlét.

— **Uj szolgabírók.** Vármegyénk f. hó 11-én tartott közgyűlésen megválasztott Toth Kálmán első osztályú szolgabíró Gulner Gyula vármegyénk főispánja az abonyi járáshoz osztotta be, míg Ney Géza szolgabírónkat a monori járásba helyezte át.

— **Uj orvos.** Dr. Deutsch Hugó, kocséri községi orvos jövő hó 1-én kezd meg városunkban működését, minthogy itt állandóan fog megtelepedni. Örvendünk idejövételének, nem csak abból a szempontból, hogy közegészségi viszonyaink gondozása egy új munkaerőt nyer, de intelligens társadalmunk is növekszik egy ifjú tevékeny erővel és egy előkelő családdal. Üdvözljük körünkben.

— **Emlékeztetés.** Ipariskolánk ma délutáni vizsgálataira és az azzal kapcsolatos munka kiállítására felhívjuk a közönség szíves figyelmét és kérjük meleg érdeklődését.

— **Nyári mulatság.** Az Ipartestület jövő hó 1-én tartja saját kert felszentelési ünnepélyét, mely igen sikerülnek ígérkezik, anyival is inkább mert azon a mesterek és az ifjuság vállvetve fáradoznak. Ez alkalommal különös díszlesez az új helyiség feldíszítve, mely emelni fogja a mulatság sikerét.

— **Közgyűlés.** Városunk képviselőtestülete tegnap délután 3 órakor közgyűlt tartott melynek tárgya sorozata: 1. Külön szaktanítóval bíró gazdasági ismétlőiskola szervezése. 2. Transversalis mű-ut feltöltéséhez földanyag. 3. A városkoresmafele fundus előtti út kikövezése. 4. Illetőségi kérdések.

— **Uj főkapitány Kecskeméten.** Gulner Gyula főispán a kecskeméti megüresedett főkapitányi állásra Pap György városi első aljegyzőt nevezte ki. Mint lapunk egy korábbi számában megemlítettük, ez állásra dr. Burdács Rezső kir. albíró is pályázott, de mielőtt a föltérjesztés a főispánhoz felment volna, kérvényét visszavonta.

— **Üngyilkosság.** Csibrány József 33 éves, nős, gyermektelen abonyi lakos, lakásán a konyhában, f. hó 20 án délelőtt felakasztotta magát. Hetekkel előtt az elmebaj tünetei mulatkozott rajta, mely onnét származhatott, hogy valami lopott árpa megvétele végett a bírósággal gyűlt meg a baja, orgazdaság vétségéért, melynek tárgyalása tegnap lett volna, valószínű tehát, hogy a büntetéstől való félelem kergette a szerencsétlen embert először az örületbe, azután a halálba, az apja sorsára, aki szintén ily módon vetett véget életének.

— **Kecskeméten** a Kossuth szobor leplezése alkalmával július 1-én 1000 azaz egy ezer fehér ruhás leányka fog közreműködni a vendégek fogadása, az ünnepély díszé és fénye emelése körül.

— **Nagy építkezés.** Amint értesülünk, a cegléd vasutállomásnál nagy építkezések lesznek. Egészen új állomást építenek s még pedig a folyó évben hozzá kezdenek az építkezéshez. Az a terv, hogy csak átalakítsák az állomási épületeket, elesett és most teljesen új épületek lesznek Szolnok felé a második vágányt is kiépítik, még pedig sürgetően, ami nagyban fogja emelni a forgalmat s Cegléd újból vasuti központ lesz.

— **Uj iparos egyesülés.** Iparos körökben mind élénkebbé válik az az óhajlás hogy egy új iparos egyesülés létesüljön. Olyan egyesületről van szó, amely sem a régebbi kormányok szolgálatában nem állott, sem pedig a személyes kiváltságokba dúsuló egyesek érdekében nem fogja egyesületi hatalmát érvényesíteni. A „Műszaki Világ“ jelentése szerint még ez év őszén széleskörű mozgalom indul meg az új iparos egyesülés létrehozása érdekében. A mozgalomhoz eddig is mintegy húsz függetlenségi képviselő és több száz előkelő iparosunk helyezte kilátásba csatlakozását.

— **Harapós ember.** Tóth Imre t.-szentmiklósi lakos neje, Bertóti Julia itt szolgált a „Kossuth szállodá“ban, mert durva férjével nem tudott kijönni, akit aztán elhagyott és szolgálatba állt. Ma egy hete reggel megérkezett a férj és egyenesen az asszonyhoz állított be, arra kérve őt, hogy menjen vissza hozzá, legyenek békecségekben, mint ahogy tisztességes házastársakhoz illik. Az asszony nem felelt, mert olvashatott már valamit az ily alkalmakkor előfordulni szokott tragédiákról, amidőn az asszony a visszahívó hangra tagadó választ ad. De hát hijába volt az elővigyázat, az ura hirtelen elkapta a fejét s az orrából leharapott egy jó darabot, hogy mindörökké csuffa tegye hitehagyásáért. Az asszony az orvoshoz szaladt leharapott orrdarabjával, aki azonban rögtön Bpestre küldte föl, hol — mint a nő írta — sikerült a darab orrot felvarrni. A harapós ember pedig Ceglédre kísértetett némi nemű bűnbánásra.

— **Elvi jelentőségű határozatok.** Szarvasmehaknál az idült tüdőgyümőkór nem oly betegség, melyért ha az eladott állaton az átvételtől számított 30 napon belül jelentkezik, az eladó a hazai jogszokás értelmében a vevőnek külön kikötés nélkül is szavatossággal tartoznik. — A mezőőr felelőssége csakis az esküjében felsorolt köteleességek mulasztásából beálló károokra terjed ki, de nem foglalja magában az ő hibáján vagy mulasztásán kívül előforduló károkról való anyagi felelősséget.

A csapodár asszony.

— Esküdtészi tárgyalás. *) —

Szekeres Márton, helybeli egyszerű földműves ember állott mult héten az esküdtbíró ság előtt azal vádolva, hogy csapodár hitvesére rálött.

Vádlott mintegy 10 évvel ezelőtt megházasodott, mikor is csinos asszonykával tette vonzóbbá egyszerű kis házát. Az asszony azonban csalfa volt. Csapodár. Hűtelen. Szeretót tartott, nem is egyet. Két kis fiú gyermekük született, de az asszony mást is boldogított kegyeivel. Amikor azután a féltékeny, szerelmes férj szemére hánytva kicsapongásait, az asszony csomagolt és búcsút mondott a kapufélfának. Hiába volt Szekeres Márton minden rimázkodása, a ház elhagyott, sivár volt előtte, a munka nem esett jól, a két kis gyermek gyámolatlanul maradt.

Ilyen kedélyállapotban hallotta Szekeres Márton, hogy hitvese Cegléden szolgálatban van. Utánna ment ez év márczius 25 én. Kérve-kérte az asszonyt, térjen vissza hozzá. Az asszony szemébe nyvetett, rá se hederített. Ez annyira felháborította a szerelmes férjet, hogy a magával hozott hatlövetű forgópisztolylyal az asszony felé lött.

A golyó célt tévesztett. A csalfa asszony életben maradt. Meg sem is sérült.

Az ügyészség a btk. 65. 279. §§ ai alapján szándékos emberölés kísérletének a btk. 280. §-a szerinti minősítésével vádolta.

Vádlott szapora bőbeszédűséggel adja elő boldogtalan családi életét, az asszony parázna életmódját.

Az asszony beismeri, hogy szeretőket tartott, de — ugymond — férje beleegyezésével fogadta őket lakásán. A tanuk vallomásai enyhítőek voltak vádlottra, nagyobb részt csak a házibarát gárda vallott ellene.

A porbeszéd után az esküdték verdikjükben szándékos emberölés kísérletének büntetést állapítottak meg, mely után a törvényt alkalmazó bíróság Szekeres Mártont 9 hónapi börtönre ítélte, melyből 3 heti vizsgálati fogságot kitöltöttnek vesz. Védő, Darányi Ferencz és vádlott semmiségi panasszal élnek.

*) „Függetlenség“ből.

Kettő ezer vályog a városban eladó, felvilágosítást ad a kiadó hivatal.

A PESTI NAPLÓ

UJ KARÁCSONYI
AJANDÉKA

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génius javakieszeinek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen díszes formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacra. Náluk szebb, előkelőbb, értékesebb díszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az ő albumait ajándékkul adja előfizetőinek.

A Pesti Napló idei ajándéka az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló díszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállítására fényével felül fogja múlni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötetje különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyig remek díszművek voltak. -- A Pesti Napló idei ajándékkönyve

R á k ó c z i A l b u m

lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészeti díszmunka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünneppontjait és izgalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélységes hangulatait, dicsőségét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharcz eleven krónikáját. És meg fog szólni ebben a kötetben a kor költészeté és izzó muzsikája. A dalmokot és a tárogatóst is tanúságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képben, rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort.

Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több

szinnyomású képben

fog remekülni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bizzuk. Hadd feleljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is.

Ezt az új páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül

minden u j e l ő f i z e t ő i s

aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Napló-ra előfizet, illetve, aki karácsonyig legalább egy felévi díjat befizetett és egy további felévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fel- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módzatokra vonatkozólag a

PESTI NAPLO kiadóhivatala, Bpest, Andrássy-út 27.

ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 évre 28 kor., fél évre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér
Mutatványszámot szívesen küldünk.

Sömörbetegek

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteltelen bizonyító leveleket teljesen ingyen Rolle C. W. gyógyszerész.

Altona-Bahrenfeld. (Elbe.)

Első Styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész

Magyarországi képviselő és raktár

Budapest, VI. Teréz-körút 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőzárral, házi és pari célra, részletfizetésre is kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép és kerékpár javítóműhely.

Tanítás ingyen.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH^{LD}
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóheré-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kazáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecsavágók, répavágók, kukoricamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytemes aczél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Nincsen betegség házánál,

ha meghozatja a híres

Király-Balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, közhányt, eszt, rheumát, fog- és hátfájást, láb-szaggatást, kólikát, gyomorfájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges hogy minden háznál készíthető legyen. Egy nagy üveg 2 k. 55 f., 3 üveg 6 k. 55 f. bérmentve utánvétellel.

Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerésznél.

Debreczen kossuth utca. Budapest: Török József gyógyszerárban Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedrő**, melytől a legrovividebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

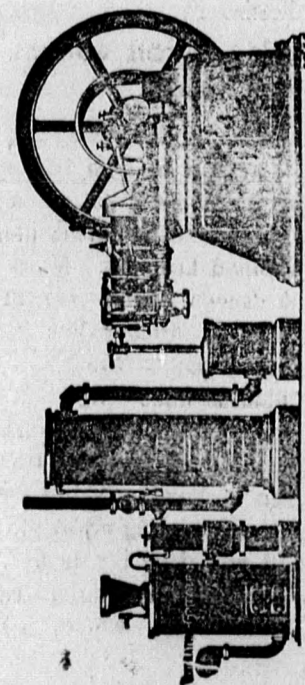
Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

REMÉNYI MIHÁLY

a magyar királyi zeneakadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonikum, harmonika, fa- vagy rézfuvó-hangszer, húr, stb.

stb., míg Reményi legujabb ábrakkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Bpestől, Király-utca 58. sz. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb arakon. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalomok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 18

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.
Benzin- és petróleum-motorok és facsevegő- és szecskavágó-motorok.
2-3 fill. üzemi költséggel. — Kevező fizetési feltétel. — Elsőrangú gyártmány. — Költsevítés és árjegyzék ingyen.